

THE RULING PARTY BUILDS THE NEW ERA'S REVOLUTIONARY MORALITY

Do Anh Vinh

Military Academy of Logistics

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	31/3/2022	The ruling party in general, and the ruling party's building of revolutionary morality in particular, is an important issue, throughout all periods, a factor contributing to the success or failure of the Vietnamese revolution. So, what is the ruling party that builds revolutionary morality? How does the ruling Party build revolutionary morality in the new era? On the basis of the Marxist-Leninist methodology, combining analysis, synthesis, investigation, and practical review, the article focuses on introducing a number of related research works, clarifying the issues that arise. The topic of basic theory, the current situation of the ruling Party in building revolutionary morality over the past time, from which to propose some methods of the ruling Party to build revolutionary morality in the new period. This is an urgent issue with profound theoretical and practical significance that needs to be researched and clarified.
Revised:	12/5/2022	
Published:	12/5/2022	
KEYWORDS		
Ruling party		
Morality		
Revolutionary morality		
Building revolutionary morality		
New period		

ĐẢNG CẦM QUYỀN XÂY DỰNG ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG THỜI KỲ MỚI

Đỗ Anh Vinh

Học viện Hậu cần - Bộ Quốc phòng

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	31/3/2022	Đảng cầm quyền nói chung, Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng nói riêng là vấn đề hệ trọng, xuyên suốt mọi thời kỳ, nhân tố góp phần quyết định sự thành bại của cách mạng Việt Nam. Vậy, Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng là gì? Phương thức Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới như thế nào? Trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin kết hợp phân tích, tổng hợp, điều tra khảo sát, tổng kết thực tiễn, bài viết tập trung giới thiệu một số công trình nghiên cứu có liên quan, làm rõ những vấn đề về lý luận cơ bản, thực trạng Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời gian qua, từ đó đề xuất một số phương thức Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới. Đây là vấn đề cấp thiết, có ý nghĩa lý luận, thực tiễn sâu sắc, cần được nghiên cứu làm rõ.
Ngày hoàn thiện:	12/5/2022	
Ngày đăng:	12/5/2022	
TỪ KHÓA		
Đảng cầm quyền		
Đạo đức		
Đạo đức cách mạng		
Xây dựng đạo đức cách mạng		
Thời kỳ mới		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.5788>

Email: vinhanh.hvhc@gmail.com

1. Giới thiệu

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Đảng ta nhấn mạnh cần phải: “Nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện các giá trị đạo đức cách mạng theo tinh thần “Đảng ta là đạo đức, là văn minh” cho phù hợp với điều kiện mới và truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc. Xây dựng các chuẩn mực đạo đức làm cơ sở cho cán bộ, đảng viên tự điều chỉnh hành vi ứng xử trong công việc hằng ngày” [1, tr.184]. Nhiệm vụ đó đặt ra yêu cầu khách quan, cấp thiết, đòi hỏi Đảng ta phải đổi mới phương thức cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng, tăng cường nhân tố tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức thường xuyên, bền bỉ của mỗi cán bộ, đảng viên làm cơ sở, nền tảng nâng cao đạo đức cách mạng thời kỳ mới.

Khi nghiên cứu vấn đề xây dựng đạo đức cách mạng, xây dựng Đảng về đạo đức, giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng có nhiều công trình của các nhà khoa học trong và ngoài nước đã đề cập, luận chứng ở những khía cạnh khác nhau, trong đó có quan niệm: Về đạo đức cách mạng là “Trung thành với Tổ quốc và Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, có phẩm chất đạo đức tốt, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có tinh thần dũng cảm và kiên quyết bảo vệ công lý, liêm khiết và trung thực” [2]; “Đạo đức cách mạng đòi hỏi đảng viên phải có thái độ đúng đắn, tích cực, đi đầu trong thực hiện các nhiệm vụ do công cuộc đổi mới đặt ra; kiên định lập trường cách mạng của giai cấp công nhân, vững vàng, không dao động trước mọi khó khăn, thử thách. Đảng viên cần ủng hộ nhân tố mới, tích cực tham gia chống tiêu cực và tệ nạn xã hội, phê phán những biểu hiện mơ hồ, cực đoan, tư tưởng sai lệch” [3]; “...Trong điều kiện Đảng cầm quyền, đạo đức của Đảng và của mỗi cán bộ, đảng viên hiện nay là không quan liêu, không xa rời quần chúng, khiêm tốn, giản dị, giữ gìn lối sống trong sạch, đề cao các giá trị văn hóa, nhân văn” [4]; “Người cách mạng phải có đủ những đức tính tốt đẹp... Cần, Kiệm, Liêm, Chính luôn gắn với hoạt động của mỗi người, trong mọi công việc, ở mọi lĩnh vực và bất cứ cương vị nào, phản ánh mối quan hệ lợi ích của mỗi cá nhân với tập thể, với cách mạng, với Tổ quốc và nhân dân” [5]. Về nội dung, phương thức xây dựng Đảng về đạo đức trong điều kiện hiện nay có một số quan niệm: “Xây dựng Đảng về đạo đức, là xây dựng và thực hiện những chuẩn mực giá trị đạo đức cách mạng của đội ngũ đảng viên, làm cho Đảng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng, xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa” [6]; quán triệt, thực hiện các yêu cầu: “Đối với Đảng cần xây dựng đường lối, chủ trương, chính sách đúng đắn, vì dân, vì nước và tổ chức thực hiện đến nơi, đến chốn; xây dựng bộ máy của Đảng khoa học, gọn nhẹ, tiết kiệm, hiệu quả; có phương thức lãnh đạo khoa học; quyền lực được kiểm soát, trách nhiệm rõ ràng. Đối với cán bộ, đảng viên phải thật sự tiên phong, gương mẫu thực hiện cần, kiệm, liêm, chính; nói đi đôi với làm...” [7]; “Về công tác lãnh đạo, chỉ đạo. Xây dựng Đảng về đạo đức là giải pháp quan trọng nâng cao chất lượng xây dựng tổ chức, xây dựng con người, lấy yếu tố con người làm trung tâm” [8]; Phân tích về mối quan hệ giữa cơ chế - chính sách - đạo đức, có tác giả nhấn mạnh: “Một cơ chế đúng sẽ định hướng cho các chính sách đúng, cho các quy định đúng, sẽ tạo và buộc người chưa tốt phải phấn đấu thành tốt” [9]; để gắn kết xây dựng Đảng về đạo đức với tiếp tục xây dựng, hoàn thiện nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, cần xác định và thực hiện tốt: “Mục tiêu chung là xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc và nhân dân...” [10]. Đồng thời, trong điều kiện mới cần phải: “kiên trì nắm chắc công tác giáo dục liêm chính, xây dựng phòng tuyến đạo đức tư tưởng vững chắc cho việc đấu tranh chống tham nhũng biến chất” [11, tr.28]. Đề tăng cường vai trò cầm quyền của đảng, trong bài viết của mình, tác giả Lý Thu Lỗi nhấn mạnh: “Bất kỳ một đảng cầm quyền nào, một chính quyền nào muốn đứng vững đều cần xây dựng hình tượng đạo đức của mình, thể hiện trên mình giá trị đạo đức tích cực và lấy đó để dẫn dắt trào lưu xã hội, chỉ có như vậy mới có thể được nhân dân thừa nhận” [12, tr.73-74].

Nhìn chung, các công trình khoa học của các tác giả trong và ngoài nước nêu trên đã tập trung xác định, luận giải khá sâu sắc về khái niệm đạo đức cách mạng, mục đích, nội dung, phương thức xây dựng, giáo dục, bồi dưỡng đạo đức cách mạng trong từng vấn đề cụ thể; chỉ ra một số

vấn đề về thực trạng, nguyên nhân, kinh nghiệm, những vấn đề đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu, phát triển... Để góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, cung cấp cơ sở khoa học để tổ chức đảng các cấp tăng cường bồi dưỡng, giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong điều kiện mới, tác giả tập trung nghiên cứu làm sáng rõ hơn một số vấn đề lý luận, thực tiễn, chỉ ra những phương thức Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới.

2. Phương pháp nghiên cứu

Trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và các phương pháp nghiên cứu của các khoa học liên ngành, chuyên ngành, bài báo tập trung sử dụng phương pháp phân tích kết hợp với tổng hợp; logic kết hợp với lịch sử, điều tra khảo sát, so sánh, tổng kết thực tiễn.

3. Nội dung nghiên cứu

3.1. Những vấn đề lý luận cơ bản về Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng

3.1.1. Quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng

Đảng cầm quyền là vấn đề hệ trọng của mỗi giai cấp, đảng chính trị, quốc gia, dân tộc. Trong cuộc đấu tranh giành chính quyền giữa giai cấp vô sản và giai cấp tư sản, C.Mác và Ph.Ăngghen chưa có điều kiện nghiên cứu, phân tích toàn diện vấn đề đảng cầm quyền, mà chỉ tập trung làm rõ về mối quan hệ giữa các giai cấp, vai trò của đấu tranh giai cấp và cách mạng xã hội trong điều kiện có đối kháng giai cấp và đấu tranh giai cấp. C.Mác và Ph. Ăngghen chỉ ra: xã hội loài người từ khi xuất hiện giai cấp là lịch sử của đấu tranh giai cấp, bất kỳ giai cấp nào muốn giành và giữ quyền thống trị xã hội phải tổ chức ra chính đảng, lãnh đạo cách mạng vô sản giành thắng lợi, cầm quyền và xây dựng chế độ xã hội mới, thực hiện khát vọng giải phóng con người.

Tiếp cận đạo đức với tư cách là một hình thái ý thức xã hội, trong “Lời tựa” của tác phẩm “Góp phần phê phán chính trị - kinh tế học”, C.Mác chỉ ra nguồn gốc hình thành của đạo đức: “Phương thức sản xuất đời sống vật chất quyết định quá trình sinh hoạt xã hội, chính trị và tinh thần nói chung. Không phải ý thức của con người quyết định sự tồn tại của họ; trái lại chính sự tồn tại xã hội của họ quyết định ý thức của họ” [13, tr.15]. Đồng thời chỉ ra tính quy luật về sự vận động của đạo đức, dự báo về sự xuất hiện nền đạo đức mới với tư cách là biểu hiện về mặt đạo đức của xã hội mới, xã hội cộng sản chủ nghĩa và sự hình thành đạo đức mới - đạo đức cộng sản, trên cơ sở gắn đạo đức vô sản với cuộc đấu tranh giải phóng giai cấp vô sản, giải phóng nhân loại. Theo C.Mác, cùng với thắng lợi của chủ nghĩa cộng sản, đạo đức cộng sản là một thứ “đạo đức thực sự có tính người, đứng trên những đối lập giai cấp và trên mọi hời ức về những đối lập ấy” [14, tr.137].

Tiếp thu, vận dụng, phát triển sáng tạo quan điểm của C. Mác và Ph. Ăngghen, V.I.Lênin khẳng định cần phải xây dựng một chính đảng độc lập của giai cấp vô sản, làm chỗ dựa vững chắc cho cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân và nhân dân lao động nhằm lật đổ chế độ xã hội cũ đầy rẫy áp bức, bất công. Khi đã giành được chính quyền, thiết lập được chế độ xã hội mới, tất yếu phải thường xuyên chăm lo xây dựng đảng trong sạch, vững mạnh, trước hết tập trung xây dựng lý luận cách mạng của đảng. V.I.Lênin khẳng định: “Không thể có một đảng xã hội chủ nghĩa vững mạnh, nếu không có lý luận cách mạng để đoàn kết tất cả những người xã hội chủ nghĩa lại, để họ rút ra từ trong lý luận đó tất cả những tín hiệu của họ và đem áp dụng lý luận đó vào những phương pháp đấu tranh và phương sách hành động của họ” [15, tr.232]. Khi đảng cộng sản đã nắm quyền lãnh đạo đất nước, V.I.Lênin cảnh báo về những “căn bệnh” đã và đang trở thành nguy cơ hiện hữu đe dọa sự tồn vong của chế độ xã hội mới và để kẻ thù lợi dụng hòng xóa bỏ mọi thành quả của cách mạng. Đó là những căn bệnh cơ hội chủ nghĩa, kiêu ngạo cộng sản, quan liêu, tham nhũng, hối lộ, xa hoa, lãng phí... Người yêu cầu phải kiên quyết đấu tranh “không khoan nhượng” để “tẩy sạch” các phần tử tha hóa, biến chất trong tổ chức của mình,

nhằm làm trong sạch đảng. Nhiệm vụ đó đặt ra yêu cầu cấp thiết phải nâng cao đạo đức của người cách mạng, do đó phải tăng cường vai trò cầm quyền của Đảng trong xây dựng đạo đức cộng sản thời kỳ mới.

Tuy nhiên, sự hình thành đạo đức mới - đạo đức cộng sản, là một quá trình lâu dài, khó khăn, gian khổ. Thắng lợi của cách mạng vô sản chỉ là nền móng đầu tiên cho sự xác lập đạo đức cộng sản. Sự nghiệp xây dựng đạo đức mới, đạo đức cộng sản là một quá trình lâu dài, phức tạp và là một quá trình tự giác. V.I.Lênin là người đầu tiên tổ chức, lãnh đạo tiến hành thành công cách mạng vô sản và xây dựng đạo đức cộng sản ở Liên Xô. Đúng trên lập trường của chủ nghĩa duy vật lịch sử, ông đã khẳng định rằng: Đạo đức cộng sản “là những gì góp phần phá huỷ xã hội cũ của bọn bóc lột và góp phần đoàn kết tất cả những người lao động chung quanh giai cấp vô sản đang sáng tạo ra xã hội mới” và “cơ sở của đạo đức cộng sản là cuộc đấu tranh để củng cố và hoàn thành công cuộc xây dựng chủ nghĩa cộng sản” [16, tr.369].

3.1.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng

Tư tưởng về Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng tuy chưa được luận giải rõ nét trong hệ thống lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, nhưng đây là cơ sở, tiền đề để Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định vai trò của đạo đức cách mạng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Những thành tựu to lớn của sự nghiệp cách mạng Việt Nam gắn liền với vai trò lãnh đạo của Đảng, trong điều kiện mới, cần tiếp tục củng cố, giữ vững vai trò cầm quyền của Đảng, nhất là tăng cường xây dựng Đảng vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng việc xây dựng đảng cầm quyền trong sạch, vững mạnh. Người chỉ ra: Đảng có vững cách mệnh mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy. Trong xây dựng đảng cầm quyền trong sạch, vững mạnh, Chủ tịch Hồ Chí Minh thường xuyên quan tâm đến công tác giáo dục, bồi dưỡng cho đội ngũ, cán bộ, đảng viên để họ có đủ đức, đủ tài, vừa “hồng” vừa “chuyên”, trong đó lấy xây dựng đạo đức cách mạng làm gốc. Theo Người: “Đạo đức cách mạng là ra sức phấn đấu để thực hiện mục tiêu của Đảng, hết sức trung thành phục vụ giai cấp công nhân và nông dân lao động, tuyệt đối không thể lừng chừng” [17, tr.605]; là “cần kiệm, liêm chính, chí công vô tư”; là “vô luận lúc nào, vô luận việc gì, đảng viên và cán bộ phải đặt lợi ích của Đảng ra trước, lợi ích của cá nhân lại sau. Đó là nguyên tắc cao nhất của Đảng” [18]; là gắn bó mật thiết với nhân dân, luôn lấy dân làm gốc, vì vậy “phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân” [19]; đối với kẻ thù phải kiên cường, bất khuất, quyết đánh và quyết thắng bất kỳ kẻ thù nào; trong mọi gian khổ, hiểm nguy không một chút lo sợ, nhưng đối với nhân dân luôn sẵn sàng, vui vẻ làm trâu ngựa, làm tôi tớ trung thành của nhân dân.

3.1.3. Khái niệm Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới

“Đạo đức là tập hợp những nguyên tắc, quy tắc, chuẩn mực xã hội thừa nhận, nhằm điều chỉnh và đánh giá hành vi ứng xử của con người trong quan hệ với nhau và quan hệ với xã hội, chúng được thực hiện bởi niềm tin cá nhân, bởi truyền thống và sức mạnh của dư luận xã hội” [20]. Đạo đức cách mạng là nhân tố cốt lõi đặt trong mối quan hệ gắn bó chặt chẽ với năng lực, hình thành nên nhân cách người cách mạng, nhất là người đứng đầu, phản ánh diện mạo đạo đức, nhân cách của Đảng; nhân tố then chốt quyết định chất lượng xây dựng tổ chức đảng và toàn Đảng trong sạch vững mạnh. Vì vậy, trong mọi điều kiện, hoàn cảnh cần tăng cường vai trò cầm quyền của Đảng về xây dựng đạo đức cách mạng, để Đảng ta thật sự là đạo đức, là văn minh.

Từ những nghiên cứu trên, có thể đưa ra khái niệm:

Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới là phương thức lãnh đạo của Đảng trong xác định, tổ chức tuyên truyền, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện những giá trị chuẩn mực, nguyên tắc ứng xử của con người trong toàn Đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhằm củng cố, phát triển nhân cách, tinh thần đoàn kết của người cách mạng, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, xây dựng, bảo vệ thành công Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Chủ thể cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng là toàn Đảng, trước hết là trách nhiệm của mỗi cấp ủy, chi bộ, tổ chức cơ sở đảng và mỗi cán bộ, đảng viên.

Đối tượng là từng cấp ủy, tổ chức đảng, mỗi cán bộ, đảng viên. Các tổ chức đảng từ cơ sở đến Trung ương cần quán triệt sâu sắc, thực hiện nghiêm túc chuẩn giá trị đạo đức cách mạng; tổ chức giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện thường xuyên đối với tổ chức và đội ngũ cán bộ, đảng viên trong tổ chức mình; mỗi cán bộ, đảng viên cần tích cực, chủ động, tự tu dưỡng, rèn luyện bền bỉ, thường xuyên, không ngừng hoàn thiện phẩm chất, nhân cách người cách mạng.

Mục đích Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng là xây dựng và thực hiện những chuẩn giá trị trong tổ chức và hoạt động của Đảng, của đội ngũ cán bộ, đảng viên, tạo nên tinh thần đoàn kết, thống nhất, giữ vững, tăng cường bản chất giai cấp công nhân, lòng trung thành vô hạn với mục tiêu, lý tưởng của Đảng, góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng phải đặt trong mối quan hệ với xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức và cán bộ.

Nội dung Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới

Tăng cường giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện trong toàn Đảng những giá trị chuẩn mực cơ bản của đạo đức cộng sản, xây dựng lòng trung thành vô hạn với chủ nghĩa Mác - Lênin; tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; Cương lĩnh Chính trị, Điều lệ Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; chủ động tổng kết thực tiễn, nghiên cứu phát triển lý luận Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng, xác định những giá trị chuẩn mực mới phù hợp tình hình thực tiễn và từng đối tượng; rèn luyện ý thức tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo tự học tập, tự bồi dưỡng bền bỉ, thường xuyên, không ngừng nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, năng lực của cấp ủy, tổ chức đảng, đội ngũ cán bộ, đảng viên các cấp; giáo dục, rèn luyện ý thức, trách nhiệm cao trong thực hành tự phê bình và phê bình, tinh thần đấu tranh phòng, chống tiêu cực, tham nhũng, “lợi ích nhóm”, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”... xây dựng cho cán bộ, đảng viên tinh thần khi gặp khó khăn, gian khổ, thất bại, cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước... khi gặp thuận lợi và thành công cũng vẫn giữ vững tinh thần chất phác, khiêm tốn, “lo trước thiên hạ, vui sau thiên hạ”, lo hoàn thành nhiệm vụ cho tốt, không kèn cựa địa vị, không quan liêu, kiêu ngạo, không hủ hóa... theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh.

3.2. Một số vấn đề về thực trạng Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng

Thực tiễn hơn 90 năm xây dựng Đảng, Đảng ta luôn trung thành và vận dụng đúng đắn, sáng tạo những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đảng cầm quyền, những giá trị chuẩn mực về đạo đức cách mạng đã được Đảng ta xác định rõ ràng, có hệ thống và tương đối toàn diện. Hiện nay những tác động của nền kinh tế thị trường, một số chuẩn giá trị đạo đức xã hội thay đổi, kéo theo những thay đổi trong thang bậc giá trị đạo đức cách mạng. Thực tiễn khách quan trong đời sống tư duy lý luận, Đảng ta nhận thức ngày càng rõ hơn mục tiêu, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội; nhận thức vấn đề Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng từng bước được hoàn thiện, được xác định là một trong những trụ cột quan trọng cần quan tâm xây dựng, đặt trong mối quan hệ chặt chẽ, biện chứng với xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức và cán bộ. Đạo đức cùng với tư tưởng, phong cách Hồ Chí Minh trở thành một bộ phận tạo thành nền tảng tư tưởng của Đảng. Trong quan hệ đối ngoại, đạo đức cộng sản được Đảng ta phát huy, phát triển ở tầm cao mới với quan điểm cụ thể: Việt Nam sẵn sàng là bạn, là đối tác tin cậy, thành viên có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế. Đây vừa là phương châm, vừa là chuẩn giá trị trong giải quyết các mối quan hệ quốc tế song phương, đa phương, trong mọi lĩnh vực hoạt động hợp tác quốc tế của Việt Nam hiện nay.

Thông qua thực tiễn xây dựng Đảng, những tiêu chí, chuẩn mực đạo đức cách mạng của người cán bộ, đảng viên được Đảng ta xác định ngày càng rõ ràng, cụ thể, có sự bổ sung, phát triển: “Phẩm chất đạo đức trong sáng; lối sống trung thực, khiêm tốn, chân thành, giản dị; cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư. Tâm huyết và có trách nhiệm với công việc; không tham vọng quyền lực, không háo danh; có tinh thần đoàn kết, xây dựng, gương mẫu, thương yêu đồng chí, đồng

ngiệp. Bản thân không tham nhũng, quan liêu, cơ hội, vụ lợi và tích cực đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; kiên quyết đấu tranh chống quan liêu, cửa quyền, tham nhũng, lãng phí, chủ nghĩa cá nhân, lối sống cơ hội, thực dụng, bè phái, lợi ích nhóm, nói không đi đôi với làm; công bằng, chính trực, trọng dụng người tài, không để người thân, người quen lợi dụng chức vụ, quyền hạn của mình để trục lợi. Tuân thủ và thực hiện nghiêm các nguyên tắc tổ chức, kỷ luật của Đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình” [21].

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu to lớn đã đạt được về công tác xây dựng Đảng nói chung, Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng nói riêng, vẫn còn tồn tại một số hạn chế, khuyết điểm: “Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và tình trạng tham nhũng, lãng phí, quan liêu, những tiêu cực và tệ nạn xã hội chưa được ngăn chặn, đẩy lùi mà còn tiếp tục diễn biến phức tạp... làm giảm lòng tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước, đe dọa sự ổn định, phát triển của đất nước” [22].

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Đảng ta tiếp tục chỉ ra thực trạng: “Một bộ phận cán bộ, đảng viên phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, ngại khó, ngại khổ, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”... Tình trạng “tham nhũng, lãng phí trên một số lĩnh vực, địa bàn vẫn còn nghiêm trọng, phức tạp, với những biểu hiện ngày càng tinh vi, gây bức xúc trong xã hội. Tham nhũng vẫn là một trong những nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ ta” [23].

Theo đánh giá của một số nghiên cứu: “Lần đầu tiên, trong một nhiệm kỳ, hơn 110 cán bộ diện Trung ương quản lý bị thi hành kỷ luật, trong đó nhiều cán bộ bị xử lý hình sự; có cả Ủy viên, nguyên ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên, nguyên ủy viên Trung ương Đảng, bí thư, nguyên bí thư tỉnh, thành ủy, bộ trưởng, nguyên bộ trưởng, nhiều tướng lĩnh và cả anh hùng lực lượng Vũ trang Nhân dân” [24]. Thông qua công tác kiểm tra đã “thi hành kỷ luật hơn một nghìn tổ chức đảng và hơn 87.000 đảng viên, trong đó, có cả cán bộ lãnh đạo cấp cao của Đảng và Nhà nước, các tướng lĩnh trong lực lượng vũ trang, kể cả đương chức và đã nghỉ hưu” [25].

Thực trạng trên đặt ra yêu cầu khách quan, cấp thiết phải tăng cường vai trò của Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới.

3.3. Một số phương thức Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng thời kỳ mới

Một là, bổ sung, phát triển, hoàn thiện hệ thống chuẩn giá trị đạo đức cách mạng của tổ chức đảng và đảng viên.

Đạo đức cách mạng với tư cách là một hình thái ý thức xã hội, thuộc kiến trúc thượng tầng xã hội chủ nghĩa, những thay đổi về tư tưởng chính trị, kinh tế, xã hội... sẽ dẫn đến sự thay đổi của giá trị, chuẩn mực đạo đức cách mạng. Đặc biệt trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, những quan niệm của xã hội về phải - trái, đúng - sai, thiện - ác, về lương tâm, trách nhiệm, hạnh phúc, công bằng; về cần, kiệm; cống hiến - thụ hưởng... và về những quy tắc đánh giá, điều chỉnh hành vi ứng xử của cá nhân đối với cá nhân và cá nhân đối với tập thể và xã hội. Đạo đức cách mạng thể hiện ở hành vi đạo đức, lối sống, ứng xử của cán bộ, đảng viên, tổ chức đảng trước những vấn đề thực tiễn đặt ra...

Trong điều kiện mới, Đảng ta cần quán triệt sâu sắc quan điểm tại Đại hội XIII của Đảng: “Tập trung xây dựng Đảng về đạo đức, tích cực đấu tranh phòng chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; ngăn chặn, đẩy lùi có hiệu quả tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ gắn với đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; phát huy thật tốt trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên theo phương châm chức vụ càng cao càng phải gương mẫu” [26]. Đồng thời quan tâm đẩy mạnh tổng kết thực tiễn, nghiên cứu bổ sung, phát triển lý luận, xác định hệ thống chuẩn mực đạo đức cách mạng phù hợp với thực tiễn xã hội hiện nay. Tiếp tục hoàn thiện cơ chế, quy chế, quy định, chính sách nâng cao năng lực cầm quyền của Đảng xây dựng đạo đức cách mạng. Hoàn thiện, vận hành hệ thống các tiêu chí, chuẩn mực đạo đức, lối sống gắn với

chức năng, nhiệm vụ của từng tổ chức đảng, trách nhiệm của mỗi cán bộ, đảng viên; ngăn chặn, đẩy lùi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” ở một bộ phận cán bộ, đảng viên. Bên cạnh đó, cần kịp thời khen thưởng, trọng dụng đối với những cán bộ, đảng viên tiêu biểu về phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, tích cực đấu tranh phòng chống tiêu cực, suy thoái. Thông qua đó, từng bước bổ sung, phát triển, hoàn thiện hệ thống chuẩn giá trị đạo đức cách mạng của tổ chức đảng và đảng viên trong thời kỳ mới.

Hai là, tăng cường giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng.

Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng là nhiệm vụ quan trọng, xuyên suốt mọi thời kỳ cách mạng, nhằm xây dựng Đảng vững mạnh về mọi mặt, trước hết là đạo đức. Do đó, Đảng ta cần tăng cường giáo dục, rèn luyện giá trị căn bản của đạo đức cách mạng trong toàn Đảng và đối với mọi cán bộ, đảng viên. Trong đó, mỗi cấp ủy, chi bộ, tổ chức đảng phải xác định rõ chủ trương, nội dung, biện pháp lãnh đạo giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng trong nghị quyết đại hội, nghị quyết lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ thường xuyên, và đột xuất. Chương trình, nội dung giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng phải được cụ thể hóa trong kế hoạch, chương trình hoạt động giáo dục, tuyên truyền của mỗi tổ chức đảng, ban ngành, đoàn thể, địa phương và phù hợp với từng đối tượng; xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, hình thức, biện pháp, thời gian, cơ sở vật chất và nâng cao trách nhiệm của lực lượng trực tiếp tiến hành giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng. Chủ động phối kết hợp chặt chẽ với các tổ chức, lực lượng, các cơ quan có liên quan phát huy sức mạnh tổng hợp, nâng cao hiệu lực, hiệu quả trong giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng.

Ba là, Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng gắn với cầm quyền xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và cán bộ.

Đại hội toàn quốc lần thứ XIII Đảng ta tiếp tục khẳng định quyết tâm: Xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ (bổ sung vấn đề xây dựng Đảng về cán bộ; xây dựng Đảng về đạo đức được đặt ở vị trí thứ ba, sau xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng). Quan điểm này thể hiện sự nhất quán, sự gắn bó chặt chẽ, không thể tách rời giữa các nhân tố trong sự nghiệp xây dựng Đảng. Trong đó, xây dựng Đảng về chính trị là nhân tố quan trọng hàng đầu, có tính chất bao trùm, chi phối toàn diện việc xây dựng Đảng về tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Xây dựng Đảng về tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ đều xuất phát từ xây dựng Đảng về chính trị và phục vụ nhiệm vụ chính trị, làm căn cứ lý luận và thực tiễn cho xây dựng Đảng về chính trị.

Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng là một trong năm trụ cột của công tác xây dựng Đảng hiện nay, có vai trò quan trọng và có mối quan hệ mật thiết với các nhân tố khác trong nội dung xây dựng Đảng, là cơ sở bảo đảm hoạt động xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức và cán bộ đạt chất lượng, hiệu quả cao; là nền tảng vững chắc của xây dựng Đảng về chính trị, nhất là quyền lực chính trị, biểu hiện rõ tinh thần nhân văn, không bị tha hóa, mất phương hướng hoặc sai lầm về đường lối trong điều kiện kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng được tiến hành đồng thời, gắn bó chặt chẽ với xây dựng các nhân tố khác, trực tiếp giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng, nâng cao nhận thức, tình cảm cách mạng, hình thành niềm tin khoa học, củng cố hành vi, lối sống trong sạch, lành mạnh của cán bộ đảng viên, trong từng tổ chức đảng, góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Bốn là, phát huy vai trò tự giáo dục, tự rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng có đạt chất lượng hiệu quả cao hay không, chủ yếu phụ thuộc và được quyết định bởi vai trò tự giáo dục, tự rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng của mỗi cán bộ, đảng viên trong Đảng. Tự giáo dục, tự rèn luyện đạo đức cách mạng, thực chất là quá trình hoạt động một cách tự giác, tích cực của mỗi cán bộ, đảng viên thông qua sự định hướng của chủ thể, để họ tự ghép mình theo những chuẩn mực, quy định. Đòi hỏi mỗi người phải xây dựng cho mình kế hoạch tự giáo dục, tự rèn luyện sát với chức trách, nhiệm vụ được giao, đặt ra nội dung, phương pháp, yêu cầu cụ thể, toàn diện cần đạt được để phấn đấu. Hình thức tự giáo dục, tự rèn luyện cơ bản như: tự giác nhận thức, tự giác xây dựng kế hoạch; tự kiểm

điểm, điều chỉnh hành vi, thái độ theo chuẩn mực đạo đức, quy định của chức trách, nhiệm vụ; gương mẫu thực hiện nghị quyết, chỉ thị của Đảng, pháp luật Nhà nước, quy chế, quy định trong công tác; tự giác, tích cực đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tham nhũng, lãng phí, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; tự nhận thức rõ bản chất và đấu tranh làm thất bại âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch. Thông qua đó, tạo ra những nhân tố tích cực, ngăn chặn, đẩy lùi biểu hiện tiêu cực, lạc hậu trong tổ chức Đảng, xây dựng tổ chức Đảng vững mạnh về đạo đức.

Năm là, đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, tổ chức đảng, góp phần nâng cao năng lực cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng của Đảng.

Kiểm tra, giám sát là chức năng, phương thức lãnh đạo của Đảng. Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng cần quán triệt, vận dụng, thực hiện có hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát góp phần nâng cao đạo đức cách mạng của tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên. Theo đó, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp cần tập trung kiểm tra, giám sát việc chấp hành Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, nghị quyết, chỉ thị của Đảng; thực hiện nhiệm vụ của người đảng viên; giữ gìn phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống; chấp hành pháp luật, quy chế, quy định; thực hiện học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Thông qua các hình thức kiểm tra, giám sát thường xuyên, chuyên đề, hoặc đột xuất (khi có dấu hiệu vi phạm), nhằm kịp thời định hướng, điều chỉnh nhận thức, hành vi đạo đức, lối sống, tinh thần, trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ của người đảng viên, thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm những vi phạm pháp luật, quy chế, quy định, biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Qua đó, nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát, góp phần từng bước nâng cao năng lực cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng của Đảng.

Sáu là, đẩy mạnh học tập, làm theo đạo đức Hồ Chí Minh.

Tư tưởng Hồ Chí Minh là hệ thống các quan điểm toàn diện và sâu sắc về giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người; tư tưởng về độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội... Trong đó có tư tưởng về xây dựng đạo đức cách mạng, theo Người “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong” [17, tr.612]. Tư tưởng đó đã được lớp lớp các thế hệ người Việt Nam đón nhận, vừa là cơ sở, vừa là mục tiêu để mỗi cán bộ, đảng viên phấn đấu rèn luyện, hoàn thiện hơn. Đảng cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng trong thời kỳ mới, cần tiếp tục quán triệt và thực hiện tốt chỉ thị 03, 05 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Trong đó, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp cần tập trung xác định rõ nội dung, hình thức, biện pháp học tập đạo đức cho sát với điều kiện thực tiễn của tổ chức, cơ quan, đơn vị mình; đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, giáo dục trên các phương tiện thông tin đại chúng, thông tin nội bộ về vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng, những nội dung cơ bản và giá trị cốt lõi của đạo đức Hồ Chí Minh; xây dựng tinh thần tự giác, quyết tâm học tập, rèn luyện đạo đức cách mạng của từng tổ chức đảng và của mỗi cán bộ, đảng viên. Trên cơ sở đó hình thành phong trào tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh thường xuyên, liên tục trong toàn Đảng. Tổ chức tốt việc sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm, biểu dương khen thưởng kịp thời tổ chức, cá nhân có thành tích cao, tấm gương tiêu biểu, mẫu mực trong học tập, làm theo đạo đức của Hồ Chí Minh, góp phần nâng cao năng lực cầm quyền xây dựng đạo đức cách mạng của Đảng trong điều kiện mới.

4. Kết luận

Đạo đức cách mạng là giá trị cốt lõi trong nhân cách người cách mạng, nhân tố quan trọng tạo nên sự đoàn kết, thống nhất, nuôi dưỡng sức mạnh chính trị tinh thần bảo đảm cho cách mạng giành thắng lợi. Trong điều kiện mới, để giữ vững, tăng cường vai trò cầm quyền của Đảng trong xây dựng đạo đức cách mạng, toàn Đảng, toàn dân, trước hết là mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cần quán triệt sâu sắc quan điểm, đường lối của Đảng, ra sức tu dưỡng rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng; tích cực đấu tranh phòng chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo

đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, góp phần xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh, để Đảng thực sự là đạo đức, là văn minh, đủ sức lãnh đạo thành công cách mạng Việt Nam xã hội chủ nghĩa./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] Communist Party of Vietnam, *Document of the 13th National Delegation Company*, National Program Publishing House ST, 2021.
- [2] H. Q. Le, "Improving ethics for the contingent of judges to well fulfill the task of protecting justice, building a clean and strong people's court in all respects," *Communist Review*, no. 930, p. 40, 2018.
- [3] V. H. Vu, "New ethical standards of party members," *Journal of Party Building*, no. 11, p. 25, 2017.
- [4] T. P. Nguyen, "Moral standards in the Party – history and current requirements," *Communist Review*, no. 906, pp. 20-21, 2018.
- [5] M. A. Dong, "Quality education "Can, Kiem, Liem, Chinh, Chi Cong impartially for staff and lecturers of Logistics Academy," *Journal of Military Logistics Scientific Research*, no. 192, p. 24, 2018.
- [6] M. T. Nguyen, "Ethical Party building should be closely linked with Party building in politics, ideology and organization," *Communist Review*, no. 895, pp. 27-32, 2017.
- [7] V. G. Nguyen, "Content and method of building the Party on morality," *Journal of Party Building*, no. 1, pp. 7-8, 2018.
- [8] H. C. Nguyen, "Ethical Party building with the focus on leading and directing in organizational and human development of the Party Committee of the General Department of Technology," *Journal of Party Building*, no. 9, p. 8, 2017.
- [9] C. M. Nguyen, "Identifying the moral degradation of cadres and party members - influencing factors and prevention solutions," *Communist Review*, no. 906, p. 25, 2018.
- [10] D. Q. Tran, "Combining Party building on morality with continuing to build and perfect the socialist Vietnamese rule of law state," *Communist Review*, no. 902, p. 4, 2017.
- [11] Central Theoretical Council, *Building a clean and strong Party in the new situation - China's experience, Vietnam's experience*, National Political Publishing House - Truth, Hanoi, 2013.
- [12] Central Theoretical Council, *Building a clean and strong Party in the new situation - China's experience, Vietnam's experience*, National Political Publishing House - Truth, Hanoi, 2013.
- [13] C. Marx, *Engels complete volume*, volume 13, National Political Publishing House, 1993.
- [14] C. Marx, *Engels complete volume*, volume 20, National Political Publishing House, 1993.
- [15] *Lenin full volume*, volume 4, Publishing House Progress, Moscow, 1978.
- [16] V.I. Lenin, volume 41, Progressive Publishing House, Moscow, 1978.
- [17] *Ho Chi Minh full volume*, volume 11, National Truth Publishing House, 2011.
- [18] *Ho Chi Minh full volume*, volume 5, National Political Publishing House, p. 290, 2011.
- [19] *Ho Chi Minh full volume*, volume 15, National Political Publishing House, p. 612, 2011.
- [20] Ho Chi Minh National Academy of Politics, *Textbook of Marxist-Leninist Ethics*, Publishing House Political Theory, Hanoi, p. 7, 2004.
- [21] Central Committee, *Regulation No. 89-QD/TW, dated August 4, 2017, stipulating the title standard framework, orienting the framework of criteria for evaluating leaders and managers at all levels*, 2017.
- [22] Communist Party of Vietnam, *Document of the 11th National Congress of Deputies*, National Political Publishing House of Truth, p. 174, 2011.
- [23] Communist Party of Vietnam, *Documents of the 13th National Congress of Deputies*, volume 1, National Political Publishing House of Truth, pp. 92-93, 2021.
- [24] V. Bac, "A profound impression in the 12th Party Congress term," 2021. [Online]. Available: <http://nhadan.vn/tin-tuc-dai-hoi-dau-an-sau-sac-trong-nhiem-ky-dai-hoi-xii-cua-dang-633873>. [Accessed April 6, 2021].
- [25] Q. Hoa, "Looking back at the 12th term: Tightening discipline in the Party," 2021. [Online]. Available: <http://thanhtra.com.vn/chinh-tri/tien-toi-dai-hoi-dang/nhin-lai-nhiem-ky-xii-siet-chat-ky-luat-ky-cuong-trong-dang-177160.html>. [Accessed April 6, 2021].
- [26] Communist Party of Vietnam, *Document of the 13th National Congress of Deputies*, volume 1, National Political Publishing House of Truth, p. 41, 2021.